

Sygn. akt III Cz 416/14

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2014r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział III Cywilny- Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Krystyna Wiśniewska-Drobny

Sędziowie: SSO Katarzyna Sznajder

SSR (del.) Barbara Konińska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2014r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko I. G.

o zapłatę

w przedmiocie rozpoznania zażalenia powoda od zarządzenia Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym w Rudzie Śląskiej z dnia 20 stycznia 2014r. sygn. akt I C 3227/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSR del. Barbara Konińska SSO Krystyna Wiśniewska-Drobny SSO Katarzyna Sznajder

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 20 stycznia 2014r. sygn. akt I C 3227/13 Przewodniczący w Sądzie Rejonowym w Rudzie Śląskiej orzekając na zasadzie art. 130 § 2 k.p.c. zwrócił pozew (...)Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. przeciwko I. G. o zapłatę wobec tego, iż powód mimo wezwania doręczonego w dniu 19 grudnia 2013r. nie usunął braków formalnych pozwu poprzez wskazanie aktualnego adresu zamieszkania pozwanego, który jak wynika z dokumentacji dołączonej do pozwu przebywa za granicą.

Z powyższym zarządzeniem nie zgodził się powód, który w zażaleniu wniósł o uchylene zaskarżonego zarządzenia. Skarżący zarzucił, iż w świetle art. 126 § 2 k.p.c. obowiązkiem powoda jest oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby przeciwnika, obowiązkiem tym nie jest natomiast oznaczenie adresu prawidłowego, pod którym strona pozwana istotnie – w chwili wytoczenia powództwa zamieszkuje. Wywodził nadto, iż podał adres pozwanego wskazany w umowie kredytowej, w której pozwany zobowiązał się do informowania banku o zmianie miejsca zamieszkania. Podniósł też, że procedura cywilna w sposób odmienny reguluje skutki niewykonania przez powoda zobowiązania w zakresie nie wskazania adresu pozwanego oraz aktualnego, czy prawidłowego adresu. Dodał, że skutkiem podania nieprawidłowego adresu jest brak możliwości prawidłowego doręczenia w rozumieniu art. 131 i następne k.p.c. a następnie zawieszenie postępowania w trybie art. 177 § 1 pkt. 6 k.p.c. a nie zwrot pozwu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie. Słusznie bowiem Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej stwierdził, iż zachodzi przesłanka do zwrotu pozwu w rozumieniu art. 130 § 2 k.p.c., zaś wywody skarżącego podniesione w zażaleniu należy uznać za błędne.

Przyjęcie, iż wymóg z art. 126 § 2 k.p.c. miałby, jak chciałby tego skarżący, dotyczyć jakiegokolwiek wcześniejszego adresu zamieszkania pozwanego, czy idąc dalej tym tropem dowolnie wybranego adresu byłoby sprzeczne z zasadami logiki, zakładałoby nieracjonalność ustawodawcy i prowadziłoby do obejścia przepisów prawa materialnego dotyczących przedawniania roszczeń. Wobec tego taka interpretacja art. 126 § 2 k.p.c. jest niedopuszczalna.

Skoro pozew jest pierwszym pismem w sprawie, powinien zgodnie z art. 126 § 2 k.p.c. w zw. z art. 187 k.p.c. zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresu stron (zob. wyrok Naczelnego Sadu Administracyjnego w Warszawie z dnia 11 maja 2010r., sygn. I OSK 963/09, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 1993r., sygn. II CRN 74/92). Definicję legalną miejsca zamieszkania osoby fizycznej określa art. 25 k.c. Zgodnie z tym przepisem miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Użycie w tym przepisie przez ustawodawcę zwrotu „przebywa” w trybie teraźniejszym a nie przeszłym lub przyszłym oznacza, iż chodzi o obecne a nie przeszłe, czy przyszłe miejsce zamieszkania danej osoby. Natomiast adresem jest miejsce zamieszkania lub pobytu osoby, siedziba instytucji (Słownik Języka Polskiego, tom I, s. 10, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1992r.), czyli dokładne dane co do ulicy w danej miejscowości i numeru domu lub mieszkania. W konsekwencji obowiązek wskazania w pozwie miejsca zamieszkania pozwanego i jego adresu dotyczy również jego obecnego, aktualnego miejsca zamieszkania i adresu a nie byłego lub przyszłego miejsca zamieszkania i adresu, czy tym bardziej jakiegokolwiek dowolnego, fikcyjnego adresu. Adres ten ma być adresem aktualnym w chwili wniesienia pozwu.

Przeciwnie rozumowanie byłoby sprzeczne zarówno z wykładnią językową art. 126 § 2 k.p.c. w zw. z art. 25 k.c., jak i wykładnią celowościową tego przepisu.

Przepisy dotyczące wymogów formalnych pism procesowych mają na celu ustalenie tychże wymogów w sposób umożliwiający sprawne i efektywne rozpoczęcie procesu. Wobec tego nieracjonalnym byłoby przyjęcie, iż ustawodawca zezwala powodowi na podanie fikcyjnego adresu pozwanego po to, by miał doprowadzić do skutecznego doręczenia mu pozwu i sprawnego kontynuowania i zakończenia procesu, postępowanie w sprawie zostało zawieszona na zasadzie art. 177 § 1 pkt. 6 k.p.c. Byłoby to sprzeczne z zasadą szybkości i sprawności postępowania cywilnego przewidzianą art. 6 k.p.c.

Błędnie przy tym skarżący wywodzi, iż Sąd powinien w przypadku nie wskazania przez powoda w wyznaczonym terminie adresu pozwanego w niniejszym stanie faktycznym zawiesić postępowanie na podstawie art. 177 § 1 pkt. 6 k.p.c. zamiast dokonać zwrotu pozwu. Przepis art. 177 § 1 pkt. 6 k.p.c. nie ma bowiem zastosowania na etapie braków formalnych pozwu, kiedy to obowiązkiem przewodniczącego jest zastosowanie art. 130 § 2 k.p.c. czyli zwrot pozwu w sytuacji nie usunięcia braków formalnych w terminie określonym art. 130 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem w takim wypadku po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Zatem zwrot pozwu w takiej sytuacji stanowi imperatyw a nie jest pozostawiony fakultatywnej decyzji przewodniczącego.

Dla odmiany przepis art. 177 § 1 pkt. 6 k.p.c. przewidujący możliwość zawieszenia postępowania, a nie obowiązek jego zawieszenia, będzie mieć zaś zastosowanie np. w sytuacji braku wskazania przez powoda adresu pozwanego w sytuacji przekształceń podmiotowych następujących już w toku procesu w trybie art. 194 § 1 lub 194 § 3 k.p.c., art. 195 k.p.c. Nadto przepis art. 177 § 1 pkt. 6 k.p.c. będzie mógł mieć zastosowanie, w sytuacji gdy co prawda powód wskaże w pozwie aktualny adres zamieszkania pozwanego, lecz pozwany zmieni miejsce zamieszkania po wniesieniu pozwu a przed doręceniem jego odpisu pozwanemu. Taka sytuacja procesowa uniemożliwia zwrot pozwu, skoro powód w chwili jego wniesienia podał aktualny adres zamieszkania pozwanego uniemożliwiając jednocześnie nadanie sprawie dalszego biegu poprzez niemożność dokonania skutecznego doręczenia odpisu pozwu i dalszych pism procesowych (art. 133 i następne k.p.c.).

Przyjęcie iż powód może w pozwie wskazać nieaktualny a nawet fikcyjny adres zamieszkania pozwanego może prowadzić również w prosty sposób do obejścia przepisów o przedawnieniu roszczeń. Skoro taki pozew mimo fikcyjnego adresu pozwanego miałby być skuteczny jego wniesienie musiałoby prowadzić do przerwania biegu przedawniania roszczenia zgodnie z art. 123 § 1 pkt. 1 k.p.c. pozwalając faktycznie powodowi na przedłużenie o prawie rok (art. 182 § 1 k.p.c. w zw. z art. 177 § 1 pkt. 6 k.p.c.) uzyskania danych umożliwiających skuteczne dochodzenie roszczenia. Wystarczyłoby zatem wskazując fikcyjny adres pozwanego wytoczyć powództwo na dzień przed upływem terminu przedawnienia roszczenia, by nie doszło do upływu tego terminu.

Na etapie wezwania o wskazanie aktualnego adresu zamieszkania pozwanego powód, który nawet w zażaleniu nie przeczy, iż aktualny adres zamieszkania pozwanego nie jest mu znany, miał możliwość zgłoszenia wniosku o ustanowienie kuratora procesowego dla pozwanego w trybie art. 144 § 1 k.p.c. Nadto zwrot pozwu z przyczyn formalnych nie zamyka powodowi możliwości ponownego wytoczenia powództwa w tym samym przedmiocie po ustaleniu prawidłowego adresu zamieszkania pozwanego. Zatem wymóg wskazania aktualnego adresu zamieszkania pozwanego w chwili wniesienia powództwa służący właściwemu i sprawnemu sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości nie pozbawia w żaden sposób powoda prawa do sądu.

Wobec tego ze wskazanych wyżej przyczyn zaskarżone rozstrzygnięcie należało uznać za trafne, zaś zażalenie nie mogło odnieść oczekiwanego przez skarżącego skutku.

Dlatego też Sąd Okręgowy oddalił zażalenie jako bezzasadne, o czym orzekł, jak w sentencji na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 1 i 2 k.p.c.

SSR del. Barbara Konińska SSO Krystyna Wiśniewska-Drobny SSO Katarzyna Sznajder